

Bilagor till arbetsrapport 1042-2020

Attityder till markberedning hos privata skogsägare

EN PILOTSTUDIE

FOTO: LINNEA HANSSON

Bilaga 1. Tyck till om markberedning

Bilaga 2. Attityder till markberedning - enkätfrågor

Bilaga 3. Fritt val

Text på baksidan:

Vi vill veta vad du tycker om markberedning.

Gå in på www.skogforsk.se/mb senast 10 december och svara på frågor så kan du vinna presentkort på Granngården (ett på 5 000 kr och två på 1 000 kr lottas ut). Svaren kan lämnas anonymt och analyseras i en studie finansierad av SLU/Skogstekniska klustret. Du är en av 800 markägare som har lottats fram och dina åsikter är viktiga för utvecklingen av framtida metoder. Problem med att fylla i enkäten? Ring oss, så läser vi upp frågorna och registrerar dina svar. Hälsningar

Linnea Hansson (070- 910 64 20) och Victoria Forsmark (070-910 39 64), Skogforsk

Attityder till markberedning

Bakgrund

Du är en av 800 personer som har lottats ut att ge din syn på markberedning och hur du resonerar när du väljer föryngringsmetod. Svaren är anonyma och kommer att analyseras i en pilotstudie om attityder till markberedning som finansieras av Sveriges lantbruksuniversitet/Skogstekniska klustret.

Om du vill delta i utlottningen av presentkort (ett på 5 000 kr och två på 1 000kr) på Granngården anger du namn och kontaktsätt i slutet av enkäten (frivilligt). Dessa uppgifter kommer att raderas efter 13 december då vinnarna av presentkortet dras. Om du lämnar namn och kontaktuppgifter godkänner du samtidigt att Skogforsk lagrar personuppgifterna fram till 13 december 2019. Uppgifterna kommer inte att lämnas ut till någon annan. Om du vill läsa mer om hur Skogforsk hanterar personuppgifter hittar du information här: <https://www.skogforsk.se/om-skogforsk/organisation/sa-behandlar-vi-personuppgifter-pa-skogforsk/> Har du frågor kan du ringa 070-910 39 64 (Victoria) eller 070-910 64 20 (Linnea).

Tack för din medverkan!

Linnea Hansson och Victoria Forsmark, Skogforsk.

Kön

*

☐ man	☐ kvinna	☐ annat
---------------------------	------------------------------	-----------------------------

Ålder

*

☐ yngre än 45 år	☐ 45-54 år	☐ 55-64 år	☐ 65-74 år
☐ 75 år och äldre			

Skogsmarkens huvudsakliga placering

Till Norra Norrland räknas Västerbottens- och Norrbottens län.

*

☐ Götaland	☐ Svealand	☐ Södra Norrland	☐ Norra Norrland
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Skogsmarksinnehav

Hur många hektar skog äger du?

*

☐ mindre än 50 ha	☐ 50-99 ha	☐ 100-249 ha	☐ 250-499 ha
☐ 500 ha eller mer			

Hur länge har du varit skogsägare

*

☐ mindre än 5 år	☐ 5-9 år	☐ 10-19 år	☐ 20 år eller mer
--------------------------------------	------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

Bor du nära din skog?

*

☐ jag bor på skogsfastigheten (Åbo)
☐ jag bor i den kommun där skogsfastigheten ligger (Närbo)
☐ jag bor inte i den kommun där skogsfastigheten ligger (Utbo)

Har du någon form av rådgivning för skötsel av din skog?

*

 förvaltningsavtal bolag skogsägarförening varierar Annat:

Vad tycker du om markberedningars utseende, generellt?

*

Vilket alternativ stämmer bäst in på dig?

 vackert, bra förutsättning för nytt liv varken vackert eller fult men ett normalt inslag i skogslandskapet fult men nödvändigt så fult att jag inte vill markbereda alls

Är det självklart för dig att markbereda efter utförd föryngringsavverkning?

*

om det är nödvändigt för att uppnå ett gott föryngringsresultat

 Ja Nej

Vad styr ditt val att markbereda eller inte?

Vilket alternativ stämmer bäst in på dig?

*

jag vill gärna markbereda om det är nödvändigt för en bra föryngring

jag vill oftast inte markbereda eftersom kostnaden är för hög

jag vill oftast inte markbereda eftersom jag tycker att det växer lika bra vid plantering/naturlig föryngring utan markberedning

jag vill oftast inte markbereda eftersom det blir för svårt att gå/ta sig fram i terrängen efter markberedning

jag vill oftast inte markbereda eftersom jag tycker att det påverkar ekosystemet negativt

jag vill oftast inte markbereda av estetiska skäl. Det är för fult.

Vem tar beslutet om att de ska markberedas eller inte?

*

jag/vi själv/a

min rådgivare

jag/vi i samråd med rådgivare (virkesköpare/inspektor)

Vem tar beslutet om vilken metod som ska användas?

*

☐ jag/vi själv/a	☐ min rådgivare
☐ jag/vi i samråd med rådgivare (virkesköpare/inspektor)	

Vilken markberedningsmetod tycker du bäst om?

*

☐ harvning	☐ högläggning (dragen högläggare)	
☐ högläggning (med grävare)	☐ fläckmarkberedning	☐ vet ej
☐ annan metod:		

När gjorde du/ni en förnygringsavverkning senast?

*

☐ i år	☐ förra året	☐ 2-3 år sedan	☐ 4 år eller längre sedan
☐ vet ej			

Valde du/ni att markbereda efteråt och i så fall med vilken metod?

*

☐ nej	☐ ja, harvning	☐ ja, högläggning (dragen högläggare)
☐ ja, högläggning (med grävare)	☐ ja, fläckmarkberedning	
☐ ja, men vet inte vilken metod		
☐ annan metod:		

Fick du den metod du ville ha och vid den tidpunkt som du hade önskat?

*

☐ ja, både metod och tidpunkt var OK	
☐ jag fick den metod jag ville ha, men inte tidpunkten	
☐ jag fick inte den metod jag ville ha men tidpunkten var OK	
☐ varken metod eller tidpunkt var vad jag ville ha	☐ frågan är inte relevant

Hur nöjd är du med markberedningsresultatet?

*

☐ mycket nöjd	☐ nöjd	☐ missnöjd	☐ vet inte hur det blev
☐ jag markberedde inte			

Vad är viktigast för dig för att du ska bli nöjd med en markberedning?

Hur länge brukar du vänta med plantering efter markberedning?

*

☐ planterar samma säsong	☐ planterar säsongen efter
☐ planterar minst två säsonger efter	☐ planterar inte alls
☐ planterar alltid omärkerett	☐ vet ej

Vad styr hur länge du väntar med plantering?

Beskriv vad som påverkar hur lång tid det går mellan markberedning och plantering i ditt fall.

Om du väljer bort markberedning, vad är skälet till det?

*

☐ marken är inte lämplig	☐ det blir för dyrt
☐ området som ska förnygras är för litet	☐ min rådgivare tar beslutet att inte marbereda
☐ rekreationsskäl	☐ frågan är inte relevant då jag alltid markbereder
☐ annat skäl:	

Vad tycker du är en rimlig kostnad för markberedning med dagens metoder?

*

☐ max 2000 kr/ha	☐ max 2500 kr/ha	☐ max 3000 kr/ha
☐ max 3500 kr/ha	☐ max 4500 kr/ha	☐ max 5500 kr/ha
☐ ingen aning	☐ markbereder aldrig	

Om du aldrig markbereder, skulle du kunna tänka dig att göra det om det fanns en skonsammare markberedsmetod att välja?

*

☐ ja	☐ ja, kanske	☐ nej
☐ frågan är inte relevant då jag brukar marbereda		

Vad tycker du är en godtagbar kostnad för en optimal markberedning?

*

Tänk dig att ny teknik används där en mindre del av hyggesarealen störs men ändå tillräckligt många planteringspunkter skapas. Dessa punkter kommer att ge plantorna större chans till överlevnad och snabb etablering och tillväxt än i dagsläget. Vad skulle du vara beredd att betala? (antagligen kan du då plantera färre plantor än idag och sparar på så sätt en kostnad där). Ange svaret i kr/ha

12³

Om du skulle välja fritt utan tanke på kostnad, hur skulle du då vilja ha din markberedning?

Beskriv hur du skulle vilja ha markberedningen gjord.

Finns det annat som du vill kommentera/ta upp som har med markberedning att göra?

Vill du vara med i utlottningen av presentkort på Grangården?

I så fall anger du namn och kontaktsätt i rutan nedan.

Drivs av Survey123 for ArcGIS

Bilaga 3. Fritt val

Om du skulle välja fritt utan tanke på kostnad, hur skulle du då vilja ha din markberedning? (fritextsvar)

Så lite som möjligt /störa minsta möjliga yta (31 personer)

Jag skulle vilja ha markberedningen så liten som möjligt.

Skonsam med så få planteringspunkter som möjligt.

Skonsam för både mig att fördas i marken. Där den behåller sin karaktär samt skonsam för djurliv

Så som resultatet blir idag, dvs inte mer påverkat än de punkter där vi frösår eller planterar. Markbereder relativt lite jämfört med andra, men det har inte påverkat föryngringsresultat då barknag på conniflexade plantor är minimalt.

Väldigt grund, skrapa av humus försiktigt. Samt utfört endast dagtid

Något som inte drar upp sten, stubbar och är skonsamt mot marken.

Skonsam. Att området fortfarande behålls lättillgängligt för rekreation.

så lite skada som möjligt

Enligt ovan. Låter som en toppenmetod ur samtliga synvinklar.

Metod som påverkar markytan så litet som möjligt och inte välter upp stenar

bara störa precis där jag ska plantera

Så skonsam som det är möjligt

Exemplet ovan känns okej.

Bara där det är aktuellt att plantera, liten åverkan på marken som möjligt

Skonsammare, mindre djupa gropar

Ändamålsenlig och "osynlig"

Aktsamt

Så små och få skador som möjligt, men samtidigt så stor yta att plantan får bra förutsättningar och inte så lätt blir angripen av skadeinsekter.

Mer precist och att den inte gör så fult. Det vore trevligt om lämnade stora och småträd samt buskar inte skadades vid beredningen.

Omsorgsfullt med hänsyn till terräng.

moderat markberedning

Så skonsam för naturen som möjligt men ändå med fullgott resultat

Ny teknik som nämns ovan låter intressant. Är beredd betala för högre överlevnad, men kan ej ange siffra.

Så skonsamt som möjligt utifrån ett naturvårdsperspektiv

Skonsam mot marken

Ståndortsanpassad, precis bara så mycket som just den marken kräver

Skonsammare och inte så stora gröpper och påverkan på hygget.

En grund markberedning men tillräcklig för att slippa gräs och snytbaggar de två första åren.

Det ska kunna gå bra att gå där - ingen våldsamt markberedning (ska kunna gå att ta sig fram med fyrhjuling tex).

Se ovan - skonsam markberedning vid varje planta 30*30 cm

Med så få körskador som möjligt men med snabb återetablering av träd

Skapa gynnsammaste planteringspunkten/tillväxt (4)

Gynnsammaste platsen för plantan.

med garanti att den gynnar tillväxten

Att skapa bästa förutsättningar för en lyckad föryngring

Ge bra förutsättningar

Beroende på marktyp (5)

Beroende på marktyp

Beror på marken.

Olika beroende på mark

Helt anpassad till terräng och delvis manuell. Tänk sådd av frön på fröbädd

anpassad till mark, avstånd mot bef skog och trädslag

Ett jämnt resultat Övrig rumsliga (8)

beror på hur marken ser ut, svårt att säga, huvudsaken att det blir jämnt

jämnt fördelade möjliga planteringspunkter över hela hygget - även i branter och där det är lösa stenar

Hela ytan ska markberedas, bort ska mosstället.

Att man välter marken upp och ned! Man gör det efter ett system så att man kan gå lättare!

Mindre fläckar på godare marker, svagare marker bör nog en mer omfattande störning ske för att få upp tillräckligt många tallplantor. bör ligga mellan 7-10000plantor / ha för att få upp en kvalitativ föryngring.

fläckvis, ska va lätt att se var plantorna ska vara, kunna sätta så gallring kan göras innan slutavverkning

så det går bra att plantera - det viktiga är att det blir välgjort

Optimal och inga fläckar

Hacka/spade/motormanuellt Jordfräs (6 personer)

Då skulle någon gå med hacka

Omvänd torva med hacka

Handkraft med röjsåg och markberedningsblad. Det har vi gjort för 25 år sen.

Med gräftyxa. (Spade med vinklat blad)

Som om någon gick med en hacka och gjorde bra planteringsställen

planteringsstället skulle vara fräst med en jordfäs som fräste sönder jorden, rötter och grenar

Bra som det är idag (9+21+9+5 = 44)

Det är fint som det är idag- den kostnaden är ok. På fem år har marken återhämtat sig. Inga problem att gå eller så och man kan plocka bär osv.

Jag tycker att markberedning som regel är väl utförd och tror inte att det finns så mycket mer förbättringar att göra.

Bra som det är med harvning

Är bra nu.

Högläggning eller harvning

ungefär som nu, ibland högläggning i kombination med skyddsdikning

Är nöjd nu med mina entreprenörer. Och deras jobb.

jag litar på min rådgivare

normal

Högläggning (21)

Högläggning med komplettering för fläckar med grävare

högläggning med grävmaskin

Högläggning med grävmaskin

Mindre grävmaskin som höglägger på optimal växtplats.

Som det blir med bandgrävmaskin

Som med grävmaskin

Grävmaskin högläggning

Högläggning med grävmaskin är det är bästa för plantorna idag. Det är det som är bäst för plantorna jag bryr mig om inget annat, inte hur det ser ut...

grävmaskin

Med grävmaskin, samtidigt rätta till ev körskador och rensa diken.

Upphöjda punkter med ren mineraljord med ett underliggande lager humus som implementerar komposteffekt helt utan märken för övrigt som hjulspår eller dragspår efter "aggregatet"

Högläggning av grävare

Högläggning med grävmaskin

Individuella högläggningar med grävare

Dragen högläggning

Högläggning

Högläggning med grävare

Högläggning då jag har ganska blöta marker

Med grävmaskin

Högläggare med grävmaskin, fast med raka fina linjer så att det blir lätt att plantera

Blöta partier på hygget skulle jag vilja ha berett med grävare så det blir större högar och på så vis hålla frosten borta.

Harvning (9)

harvning är bra

Harvning

Skulle ta till harvning där det är lämpligt på det skogsskiftet och högläggning de ställen där jag tycker harvning inte är lämpligt på just det skogsskiftet.

Beror på, men vid frösådd är harv optimalt, vid plantering är väl utförd fläckmarkberedning trevligt

Som idag med harvning alternativt högläggning

rejäl harvning

Hyggesharvning i kombination med kanske färre plantor, kanske 1000 st / ha för att få mer blandskog/löv.

Fröträd av tall och harv mb

Harvning

Fläckmarkberedning (5)

Skaffa ett litet aggregat själv och göra fläckmarkberedning.

Fläckberedning

Fläckvis med lätt utrustning.

fläckvis men också på otillgänglig mark

Utan påverkan till och från hugget, fläckvis markberedning, mindre antal än rekommenderat, mindre än hälften

Stubbrytning+markberedning (2)

Jag har testat olika metoder av markberedning. Det bästa resultatet med den snabbaste tillväxten är stubbrytning i kombination med markberedning. Men med stora markskador och svårt att ta sig fram både till fots och med mindre maskiner

Stubbfräsning eller stubbrytning, för en jämnare mark som är i framtiden lättare att arbeta i.

Karl-Oskar etc.. Kombinationsmaskin (4)

Typ Karl-Oskar agg. flera markberedningstyper med samma maskin + skyddsdikning samtidigt(smidigt)

Inversmetoden eller högläggning i större omfattning, speciellt på fuktigare marker och vissa friska.

En maskin som kan variera utförandet. Plana mark -harv och byta till fläck i lutning.

invers, fläckvis

Övrigt

Jag skulle önska att den insatsen omfattade en allmän översyn av hur avverkningen blev utförd. det kan skilja avsevärt på hur en skördare går fram i markerna och vad de lämnar efter sig. Kanske skulle en markberedning också kunna innebära en "städning",

Midiflex är en bra maskin (metod). Då går bakdelen på markberedaren går över tiltan och trycker till mineraljorden. Det blir en bra plabnteringspunkt och lätta att ta sig fram i terrängen.

Så att man slipper snytbaggas

så effektiv som möjligt

Sådd

Inte aktuellt

Ingen åsikt

vet ej